

ہارڈویر

Hardware

لیکونکی: شمس الدین «الفت»

کال: 2013

حلال ایمل - ڈیگرہار

Ketabton.com

د کتاب ځانګړنې:

د کتاب نوم	::	هاردویر
لیکوال	::	شمس الدین «الفت»
د لیکوال بریښنا لیک	::	ulfats.amin@outlook.com
د چاپ لړۍ	::	اول
کمپوز	::	انتظار خان
ډیزاین	::	عبدالقدیر امین

د کتاب د لاسته راوړنې پټه :: نوی سید جمال الدین افغان
انسټیټیوت جلال اباد، افغانستان

د دې کتاب د کاپي چاپ او تکثیر ټول حقوق په لیکوال پورې
محفوظ دی، سرغړونکي به یې له سختو قانوني مجازاتو سره مخ
شی، د اجازې لپاره د لیکوال سره اړیکه ونیسې.

بسم الله الرحمن الرحيم

ډالی

خپل گران نیکه مرحوم انجینر معراج الدین

«امین» ته یې ډالی کوم چې د لمړي ځل لپاره

یې د کمپیوټر زده کولو ته وهڅولم.

شمس الدین «الفت»

فهرست

سریره

الله ج په ځینو خلکو لورینه کوي او د ځانگړي استعدادونه سره مل یې پیدا کوي.

زه ددې شکر اداء کوم چې زه هم د الله «ج» د خپلې دغه لورینې او مهربانې نه بهره مند زیږولی یم، د لوی خدای «ج» دهغه ځانگړی برکت او لطف چې پر ما یې کړي دی، ډیر ممنون او شکر داء کوم. الله «ج» دی وکړي چې زمونږ د ټولنې هر یو ځوان د داسې ځانگړي نعمت څخه برخمند کړي.

د څو کالو نه را په دې خوا زه په ټولنه کې د یوې ځانگړي خلاء او تشې ته متوجه شوم، چې زمونږ په ټولنه کې تر اوسه د هارډویر په برخه کې داسې کوم یو اثر نه ؤ موجود او که موجود هم ؤ، نو هغه زمونږ په خوږه ژبه پښتو باندې نه وه لیکل شوی، یوه پوه وایې چې «که ته د داسې یو کتاب په لټه کې یې چې تر اوسه نه وي لیکل شوی نو ته یې په خپله ولیکه»، نو دا فکر راسره پیدا شو چې داسې یو کتاب باید ولیکم چې زمونږ په ټولنه کې دغه خلاء ډکه کړي او د لوی الله «ج» څخه ډیر راضی یم، هغه کتاب چې اوس ستاسې په لاسونو کې دی، د لیکلو توان یې را په برخه کړلو.

د هاردویر په دې کتاب کې د کمپیوټر د پرزو دندې، ترمیمول او بدلولو په برخه کې معلومات ورکړل شوي دي، د کمپیوټر د تصویرونو په برخه کې د ښاغلي استاد عبدالقدیر امین نه سترې کېدونکې هلې ځلې د ستایلو وړ بولم او د لاریات بریالیتوب په هیله یې یم.

شمس الدین «الفت»

د لیکوال لنډه پېژندنه

شمس الدین «افت» د ننگرهار ولایت د چپرهار ولسوالۍ د شولانې په کلي کې د نن څخه ۱۸ کاله پخوا په یوه دینداره او روشن فکره کورنۍ کې زیږیدلی دی. شمس الدین په ۱۳۷۹ هـ.ش کال کې د شولانې په منځنۍ ښوونځي کې خپلې زده کړې شروع او په ۱۳۸۸ هـ.ش کال کې دمنځنۍ دوري دپای ته رسولونه وروسته د شهید محمد عارف په عالي لېسه کې خپلو زده کړو ته ادامه ورکړه او په ۱۳۹۱ هـ.ش کال کې د نوموړۍ لېسې نه په اعلی درجه فارغ شو، د منځنۍ ښوونځۍ سره په خوا کې ښاغلی «افت» دینې زده کړې د حضرت عبدالله ابن مسعود «رض» په دیني مدرسه کې پای ته ورسولې، او د کمپیوتر، ژورنالېزم او انگلیسي په برخه کې یې زده کړې په نوي سیدجمال الدین افغان انستېتیوت کې وکړلي، او وروسته په همدې انستېتیوت کې د کمپیوتر اډیټر او د کمپیوتر د ښوونکي په حیث د دوه کالو دندې اجراء نه وروسته د ښوونکۍ په حیث تر اوس مهاله پورې دنده اجراء کوي، د لا زیاتو بریالیتوبونو په هیله.

د دسکټاپ کمپیوټر د هاردویر برخه

Desktop Computer Hardware

کمپیوتر

کمپیوتر یو برقی ماشین دی، د مختلفو نوعو مشکلاتو د حل کېدلو لپاره هغه معلومات چې ورکړل شوي وي استعمالېږي. کمپیوتر د لاتینې ژبې د Compute څخه اخیستل شوی دی چې معنی یې محاسبه یعنې شمېرل دی. کمپیوتر د هاردویر او سافت ویر یوځای والی ته وايي.

هاردویر څه شی دی؟ What is Hardware :

د کمپیوتر فزیکي جوړښت د هاردویر په نوم یادېږي کوم چې استعمالوونکی کولای شي په سترگو و ویني او په لاس یې لمس کړي. لکه کیبورډ....

سافت ویر څه شی دی؟ What is Software :

سافت ویر د معلوماتو هغه مجموعې ته ویل کېږي کوم چې کمپیوتر د هغې په واسطه مشکلات حلوي، سافت ویر د پروگرام په نوم هم یادېږي.

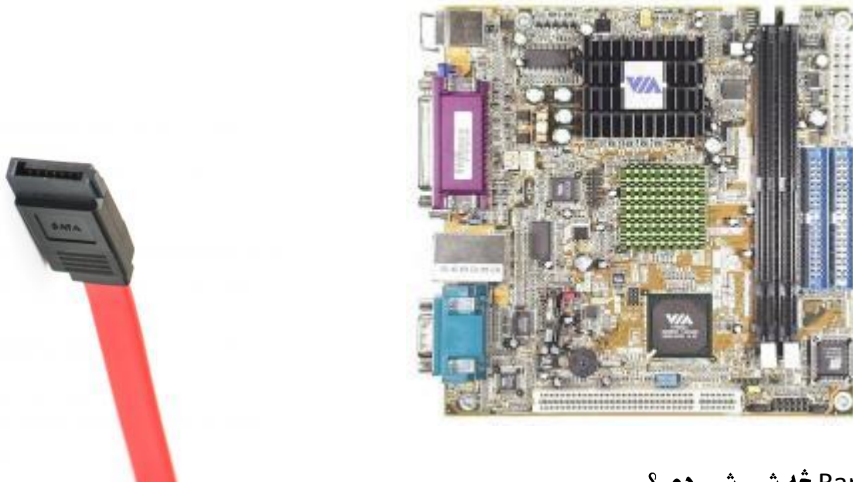
د هاردویر او سافت ویر ترمنځ توپیر:
د هاردویر او سافت ویر ترمنځ زیات فرقونه شته دی چې ځینې یې په لاندې ډول دی.

سافت ویر	هاردویر
سافت ویر د لارښودونو مجموعه ده کوم چې په واقعي توګه کمپیوتر ته وایې چې څه وکړي.	هاردویر د کمپیوتر فزیکي جوړښت دی کوم چې په معلوماتو باندې عملیه اجراء کوي
سافت ویر د هارد ویر نه بیدون نشي موجود کېدلای	هارد ویر بیدون د سافت ویر نه هیڅ هم نشي کولای
سافت ویر نشي لمس کېدلای	هاردویر لیدل کېدلای او لمس کېدلای شي
سافت ویر د مشکل په پیدا کېدلو سره له خپل عملیه نشي اجراء کولای	هاردویر د مشکل په درلودلو سره ترمیم کېدلای شي
سافت ویر بیا نصب کېږي که چېرې مشکل حل نشي	هاردویر تبدیل کېدلای شي په داسې حال کې چې ترمیم نشي

مین بورډ: Mainboard

مادربورډ (مین بورډ) څه شی دی؟

مین بورډ د کمپیوټر هغه برخه ده کوم چې د کمپیوټر ټولې پرزی سره یوځای کوی، یا په بل عبارت مین بورډ د کمپیوټر اساسی واحد دی چې د کمپیوټر ټولې پرزی یو ډبل سره نښلوی لکه، ویدیو کارډ، سونډ کارډ، او داسې نور

Ram څه شی دی؟

د Sata کیبل کوم چې د مین بورډ سره پرزی

Ram د (Random Access Memory) لنډیز وصولی

دی کوم چې زموږ ډاټا د موقت وخت لپاره ذخیره کوي او په ډاټا باندې په سریع ډول عملیه اجراء کوي، کله چې مونږ په پروګرام خلاصوو نو هغه د هارډ ډیسک نه ریم ته پورته کیږي چې زموږ کار په اسانۍ او سریع ډول سره اجراء کوي خو که چیرې تاسې کمپیوټر بند کړي نو د ریم معلومات به مو لکه د حساب د ماشین په شان له منځه ولاړ شي.

اوسه پورې د

مختلف

قسمونه مونږ.

نر

ریم

سره شته لکه DDR1, DDR2 او همدارنګه د پرنټر او کمپیوټر ریمونه.

سیستم څه شی دی؟ What is CPU:

CPU د (Central Processing Unit) مخفف دی د CPU وظیفه او مسؤلیت د کمپیوټر د هاردویر او سافت ویئر د آمرونو یا کماندونو د پوهیدلو او اجراتو کولو وظیفه په غاړه لري.

تراوسه پورې مونږ سره د پروسیسر زیات قسمونه وجود دی چې 7 CORE™ یې اخرنې ورژن دی چې تراوسه د استفادې وړ ګرځیدلی.

سي پي يو د کمپیوټر مغز په نوم نو یادېږي.

ویدیو کارډ څه شی دی؟ What is Video Card

ویدیو کارډ پواسطه کمپیوتر د Output پرې یعنی مونیټور یا پرېکټور ته تصویر ی معلومات پرې ښکاره کولو لپاره ورکوي.
ویدیو کارډ همدارنګه د Graphic card, Graphic Adapter, Video adapter په نومونو هم یادېږي.

سوند کارډ څه شی دی؟ What is Sound Card ؟
سوند کارډ پواسطه کمپیوتر د اواز لرونکې معلومات د اواز د اخیستونکو پرزو یعنی سپیکر او هیډفون ته ورکوي.
سوند کارډ همدارنګه د Audio Card, Audio Adapter, Sound Adapter په نومونو هم یادېږي.

هارد ډیسک: Hard Disk Drive (HDD)
هارد ډیسک یو عمومي او د همېش لپاره یو غټ او لویه د معلوماتو د ذخیره کولو توانيږي په یو کمپیوتر کې لري د Operating System او همدا شان نور فایلونه په هارد ډیسک کې ذخیره کېږي.

هارد ډیسک همدارنګه د Hard Drive, Hard disk, Fixed Disk Drive په نومونو هم یادېږي.

:CD Drive

پاور سپلاي Power Supply :

پاور سپلاي د کمپیوتر د برق یو عادی سیستم دی چې د کمپیوتر لپاره برق د کنټرولولو او د برق د وټیج د بدلولو نه وروسته د سیستم بورډ یعنې مادر بورډ ته وړاندې کوي. عموماً پاور سپلاي 240 او یا هم 110 ولته برق اخلي چې AC برق یې DC ته په 3v, 6v DC , 12 and 24 v تبدیلوي

د لیپتاپ هاردویر برخه:

په دې برخه کې د DELL لیپتاپ او په خاص ډول د DELL Latitude D 630 لیپتاپ د پرزو معرفي کېدل د تبدیلولو، ترمیمولو په برخه کې معلومات را ټول شويدي.

لارښود:

د دې کتاب په مرسته تاسو کولای شئ چې څنگه د خپل کمپیوټر پرزې وپېژنئ او هغه ترمیم او تبدیل کړئ، نو لاندې عملیې په مسلسل ډول اجراء کړئ.

- په اوله مرحله کې باید تاسو خپل کمپیوټر، مخکې له دې چې د کمپیوټر په داخل کې کار وکړئ (Shutdown) کړئ.
- تاسو باید د کمپیوټر د محفوظتیا د معلوماتو لارښود د معلوماتو د لارښود په کتابچه کې کومه چې ستاسو د کمپیوټر سره تاسو ته درکړی شوي ده ولولئ.
- تاسې کولای شئ چې یوه پرزه د بدلولو د عملیې په ترسره کولو سره تبذیله کړئ.

سامان الات:

هغه سامان الات چې تاسو ورته د کمپیوټر د پرزو د تبدیلولو او ترمیمولو په برخه کې ضرورت ولري.

✓ وړوکی چهاررخ پیچکش.

✓ دورخ پیچکش.

- ✓ شش رخ پیچکش
 ✓ وړه پلاستیکی پیاله. د پیچونو د ساتلو لپاره.

د کمپیوتر ګل کول:

نوټ:

د معلوماتو د لمنځه تللو د مخنیوي لپاره تاسو باید هر خلاص فایل ثبت او بند کړی مخکې له دې چې خپل کمپیوتر ګل کړي.

1. خپل کمپیوتر ویندوز پروګرام ګل کړي.

2. په ستارت بټن باندې کلیک وکړي، په Shutdown باندې کلیک وکړي او د هغې نه وروسته بیا Turn off بټن کلیک کړي.

3. کمپیوتر وروسته د هغې چې د ویندوز نظام د ګل کېدلو عملیه ختمه شي ګل کېږي.

4. ځان مطمئن کړي چې ستاسو کمپیوتر ګل شوی کې نه وي ګل شوي نو Power Button د څلور ثانیو لپاره زور ونیسي.

مخکې له دې چې د خپل کمپیوټر په داخل کې کار وکړي.

لاندې محافظتې لارښوونې په زیر سره وگوري، چې تاسو سره مرسته کوي چې خپل کمپیوټر د هغه خرابیدلو څخه وساتي چې ممکن تاسي ورسره مخ شي.

ځان مطمئن کړي پر هغه ځای کې چې تاسو کار کوي صفاوی تر څو د کمپیوټر پرزې د گړیدلو او خرابیدلو څخه محفوظي وي. خپل کمپیوټر ټول کړي.

هرنوعه پرزي مثلاً د تلیفون لین د نیټ ورک لین فلش او داسې ورته نور لینونه د خپل کمپیوټر څخه وباسي.

ټولې هغه پرزې چې برقي اوټ لري د کمپیوټر څخه وباسي لکه V.G.A cable او داسې نور.

کمپیوټر مو پر بل مخ واړوي.

6. بطري د کمپیوتر خځه وباسئ.

بطري څه شی دي؟ :What is battery?

په عمومي ډول لپټاپ کمپیوټرونه بطري لري چې د یو معلوم وخت لپاره چارج ذخیره کوي، یعنې د بطري د کمپیوتر لپاره چارج ذخیره کوي.

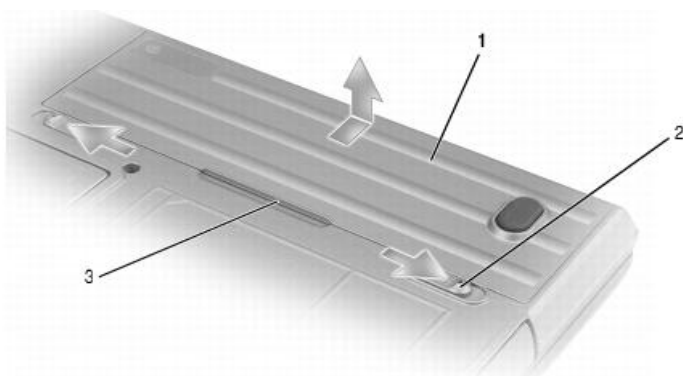
a. د بطري د ویستلو لپاره لمړی هغه دوه تګمې چې

نوټ:

د کمپیوتر د Main Board د خرابېدو د مخنیوي لپاره لمړی خپله بطري د کمپیوتر څخه وباسې.

بطري خوشی کونکی کش کړی، تر څو بطري خوشي شي.

بطري د شکل مطابق مخې طرف ته کش کړي، د بطري د ځای

خه بطري پورته کړي.

7.

8. پاور بټن ته فشار ورکړي، هغه چارج چې په کېسټرونو او نورو ځایونو کې ذخیره دی له منځه ولاړ شي.

9. ټول اضافي کاردونه لکه ټي وي کارد، سونډ کارد او نور د کمپیوتر خه وباسي.

د کمپیوتر پېژندنه:

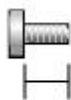

د پیچونو پېژندنه:

کله چې تاسو غواړي د خپل کمپیوتر پرزې تبدیلی کړي نو دا برخه باید تاسو د خپل ځان لپاره چاپ کړي، نوموړي برخه تاسو ته د پیچونو لمبر او د هغه اندازه ښايي.

M2 x 3 mm

M2.5 x 5 mm

M2.5 x 8 mm

M3 x 3 mm

د سی دی روم پیچ	(4)	(4 each)
(1)	 <i>M2.5 x 5 mm</i>	 <i>M2.5 x 8 mm</i>
 <i>M2.5 x 8 mm</i>		
(2 each)	(6 each)	(8 each)
 <i>M2 x 3 mm</i>	 <i>M2.5 x 5 mm</i>	 <i>M2 x 3 mm</i>
(3 each)	(7 each)	(2 each)
 <i>M2.5 x 5 mm</i>	 <i>M2.5 x 8 mm</i>	 <i>M3 x 3 mm</i>
(1 each)	(5 each)	(3 each)

 <i>M2 x 3 mm</i>	 <i>M2.5 x 5 mm</i>	 <i>M2.5 x 5 mm</i>
(2 each)		

کیبورډ:

کیبورډ د خط د لیکلو لپاره استعمالیږي، چې د الفباء، لمبرو او نورې مختلفې بټنې درلودونکی دی، د مختلفو معلوماتو د داخلولو لپاره استعمالیږي.

د کیبورډ خلاصول:

1. د رهنما د تعقیب کولو نه وروسته د کمپیوټر په داخل کې کار وکړي.

2. پینل یا Hinge Cover وباسي.

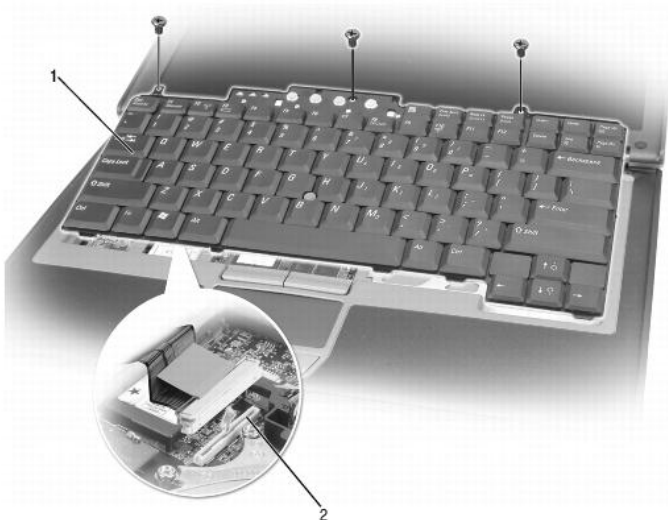
3. هغه درې پیچونو د وړوګي چهاررخ پیچکش پواسطه خلاص کړي چې د کیبورډ له پاسه موجود دي.

4. کیبورډ د خپل ځای څخه رااوچت کړی او هغه ډیر په ورو ډول مخ پورته خواته تاو کړي ترڅو چې تاسو هغه ځای ویني چې کیبورډ د بورډ سره نښلوي.

5. د کیبورډ لین د سیستم د بورډ نه وباسي.

د کیبورډ تبدیلونه:

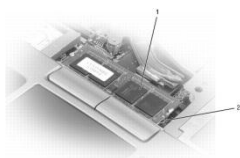
1. د کیبورډ د خلاصولو نه وروسته نوی کیبورډ د سیستم سره وصل کړي.
2. کیبورډ بېرته خپل ځای ته ورسوي.
3. هغه درې پیچونه چې د کیبورډ له پاسه دی بیرته بند کړي.
4. پینل بېرته بند کړي.

:RAM

هغه معلومات کوم چې مونږ ته د مؤقت وخت لپاره ښکاره کېږي د RAM پواسطه مونږ ته ښکاره کېږي.

د ریم تبدیلول: Changing of the RAM

1. DIMMA

2. DIMMB

د DIMMA د خلاصولو لپاره باید اول:

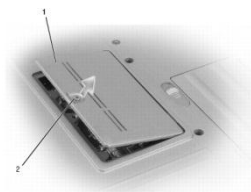
1. فینل خلاصوو.

2. کیبورډ خلاصوو.

3. کیبورډ اوباسو، د هغې نه وروسته مونږ ته ریم ښکاره کېږي.

4. که چېرې تاسو غواړئ چې ریم موبدل کړئ نو خپلې ګوتې

د ریم د راویستلو لپاره استعمال کړئ.

د تصویر برخه:

سکرین په ښوودونکو پرزو په ډله کې راځي چې د داخل شوو معلوماتو نتیجه مونږ ته ښکاره کوي.

د سکرین تبدیلول

1. پینل وباسي.

2. کیبورد هم خلاص کړي.

3. هغه کپل چې د سکرین څخه سیستم ته راغلی وباسي.

4. د ویرلیس د انتن کیبلونه وباسي.

5. په احتیاط سره کیبلونه باید وویستل شي.

6. سکرین بند کړي.

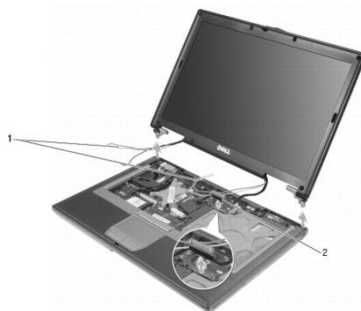
7. خپل کمپیوتر مو پر بل مخ واړوي، چې تاسو ته مخامخ شي.

8. د کمپیوټر د شا نه هغه دوه پیچونه چې اندازه یې $M2.5 \times 8\text{-mm}$ ده وباسي چې د D په توري باندې نومول شوي دي خلاص کړي.

9. د کمپیوټر د شانه هغه دوه پیچونه چې اندازه یې $M2.5 \times 8\text{-mm}$ ده خلاص کړي.

پر

11. کمپیوټر

بل مخ را
واړوي او
سکرین
خلاص
کړي.

12. سکرین د کمپیوټر د جوړښت نه بیرون کړي.

د سکرین د بنیښې تبدیلول:

1. د سکرین د بنیښې د چوکاټ باندې هغه شپږ پلاستيکي ساتونکي لري کړي تر څو تاسو ته شپږ دایروي پیچونه ښکاره شي.

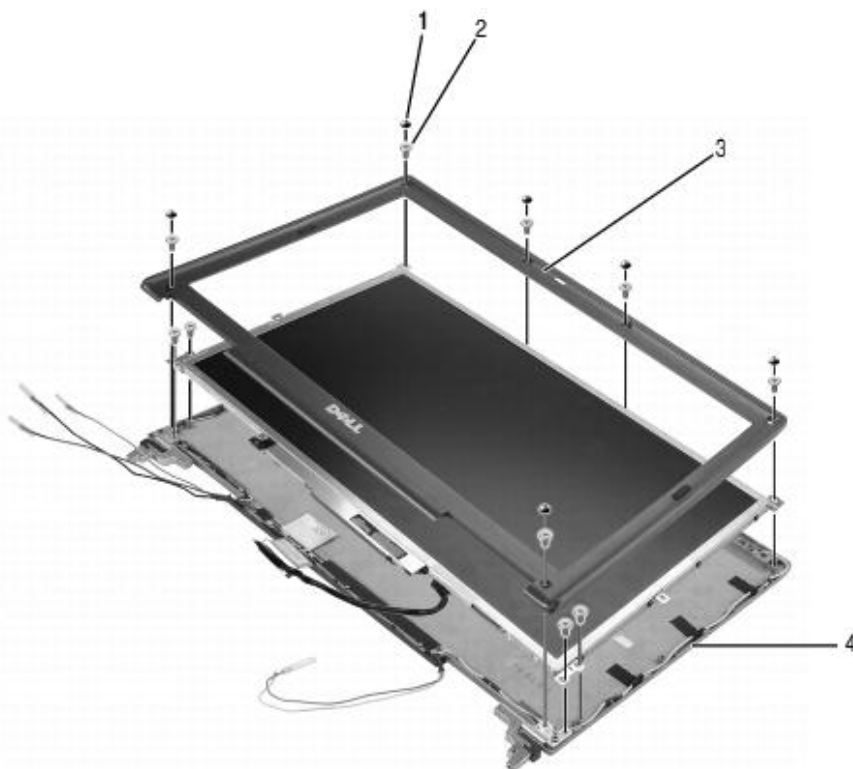

نوټ:

په ډیر احتیاط سره پلاستيکي چوکاټ د بنیښې څخه جدا کړي.

1. هغه شپږ پیچونه چې اندازه یې $M2.5 \times 5\text{-mm}$ ده خلاص کړي.

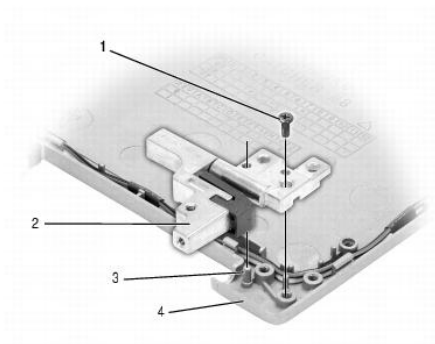
2. د دې لپاره چې بنیینه د خپل چوکټ څخه بیرون کړي نو خپلې د لاسونو ګوتې مو د راپورته کولو لپاره استعمال کړي تر څو سکرین ته کوم ضرر ونه رسیږي.

د سکرین د پښو (جکونو) تبدیلول:

1. سکرین خلاص کړي.

2. د سکرین له پاسه چې کوم تور لیبل پلاستیکی پوښ دی هغه هم خلاص کړي. کوم چې ۶ پیچونه لري.
3. M2.5 x 5-mm پیچ د سکرین د جک د بڼې خوا نه خلاص کړي.
4. بڼې بڼپه د سکرین د پوښ نه پورته کړي.
5. ۳ او ۴ عملیې د چې بڼې بڼپې د خلاصولو لپاره تکرار کړي.

هارد دیسک:

هارد دیسک مونږ سره د ذخیره کوونکو پرزو په ډله کې راځي کوم یو چې زموږ معلومات د دايم لپاره ساتي.

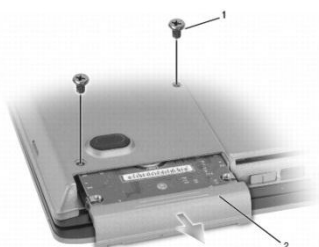
د دې لپاره چې هارد دیسک تبدیل کړو نو باید لاندې مراحل طبي کړو.

1. مخکې له دې چې تاسو خپل د کمپیوتر هارد دیسک تبدیل کړي تاسې باید لومړي خپل کمپیوتر گُل کړي، د معلوماتو د لمنځه تللو د مخنیوي لپاره باید تاسو کمپیوتر

بای
Standby
هایبرنیت

د ستند

او یا

Hibernate د حالات څخه وباسي او گُل یې کړي.

2. هغه دوه پیچونه خلاص کړي چې هارد دیسک یې نیولی دی.

3. هارد دیسک د کمپیوتر نه بیرون کړي.

4. نوی هارد دیسک د هغې له پوښ نه وباسي او پورته عمليې معکوسي اجرا کړي.

5. تاسو باید د ویندوز او درایور او داسې نورو ضروري پروگرامونو سی دی ولری او هغه انسټال کړي ترڅو د خپل کمپیوتر څخه استفاده وکړای شي.

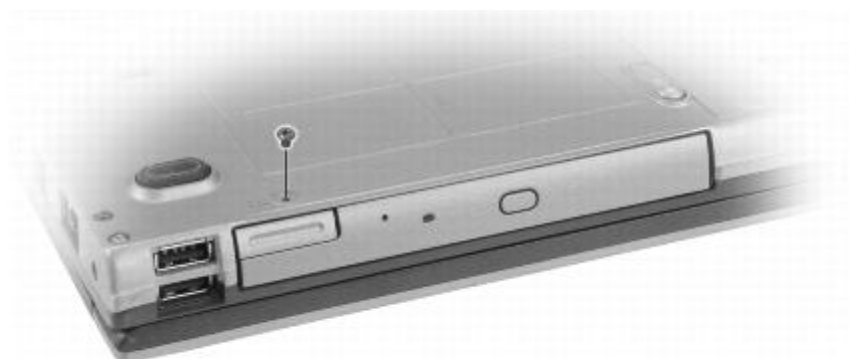
نوټ: د هارد دیسک برخواته هیڅکله هم باید فشار ور نه کړل ➡ شي.

د ډي وډي روم يا سي دي روم تبديلول:

نوټ:

تاسو کولای شئ که چیري د پرزې محافظتې پیچ موجود نه وي خپل کمپیوتر څخه سی دی روم وباسئ او پر ځای یې بله انسټال کړي.

نوټ:

د پرزې د روغ ساتلو لپاره هغه په یو وچ او صفا ځای کې باید وساتل شي او هغې ته باید نه د ښکته او نه هم د پورته طرف نه کوم فشار ورکړل شي ترڅو د هغې د خرابیدو نه مخنیوي وشي.

1. که چیرې د پرزې محافظتې پیچ موجود وي نو هغه خلاص کړي.

2. که چیرې ستاسې کمپیوتر په همدې وخت کې چالان وي نو په Safely Remove the Device باندې په taskbar کې ډبل کلیک وکړي او هره پرزه چې تاسو غواړي وباسی نو په Eject باندې کلیک وکړي.

3. د سی دی روم هغه ټن ته فشار ورکړي چې روم مو مخکې راشي.

4. خپله سي دې روم مو را وباسي.

د نوي سي دي روم د داخلولو نه وروسته کله چې هغه خپله ځاي ته ورسېده نو همغه بتن بيرته زور کړي او پيچ يې پرې وتړي.

ارتباطی پرزې یا Communication Cards:

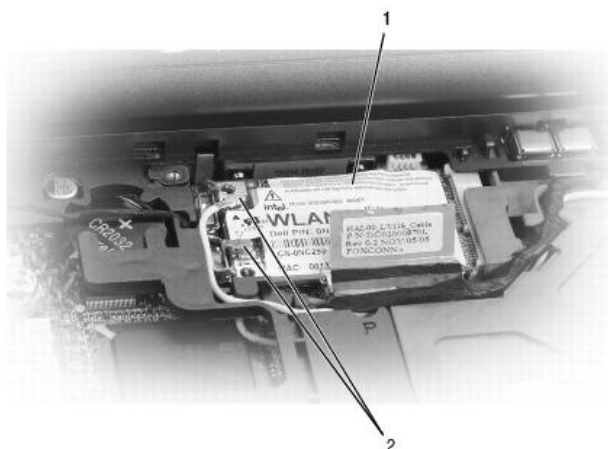
د هارد ویر هغه برخې چې د معلوماتو د نورو کمپیوترونو سره د تبادلې کېدلو وظیفه په غاړه لري د ارتباطی پرزو په نوم یادېږي.

Wireless Local Area Network (WLAN) Card:

که چېرې تاسې د کمپیوتر د اخیستلو په وخت کې وایرلیس کارد حواله ورکړي وي نو ستاسو په کمپیوتر کې موجود دی.

1. لومړی پینل خلاصوو.

2. کیبورد خلاصوو.

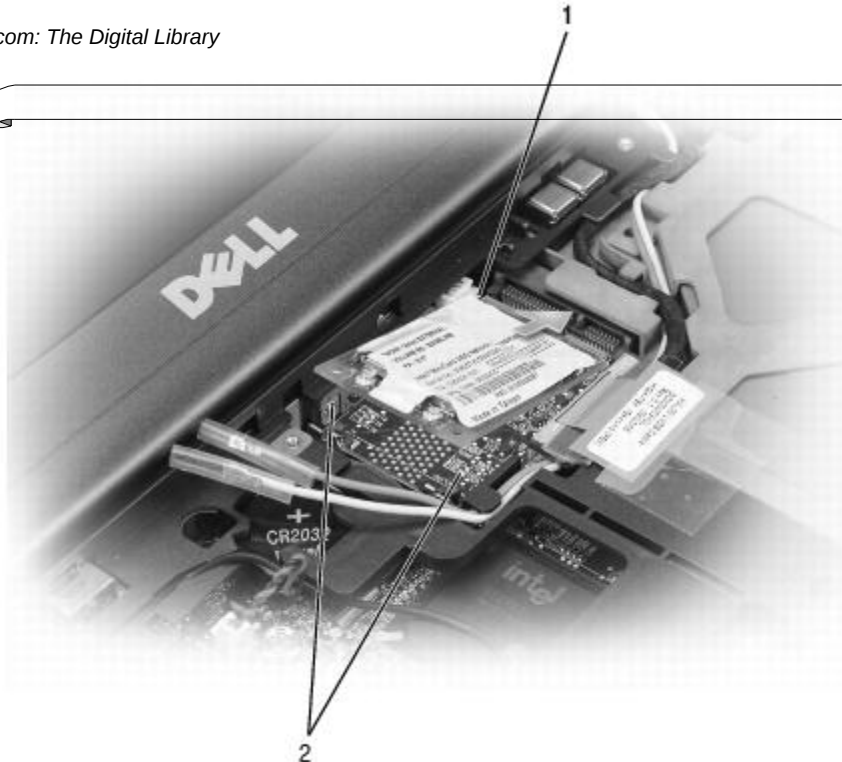

د دې لپاره چې د کنیکټرونو د خرابیدولو څخه مخنیوي
وشي نو کیبلونه باید په کومې الې سره خلاص نه شي.

4. که چیرې ستاسو په کمپیوتر کې کارد نه وي نو پنځمې
مرحلې ته لاړ شي او که وي نو لاندې مراحل یې د تبدیلولو
لپاره موجود دي.

a. هغه کارد چې ستاسو په کمپیوتر کې موجود دي
وباسي.

b. خپلې ګوتې په ډی احتیاط سره هغه فلزي
کلیفونه چې کارد یې بند کړي کش کړي ترڅو
ستاسو کارد بهر طرف ته لاړ شي.

c. کارد پورته طرف ته د هغې د پورت څخه جیګ کړي.

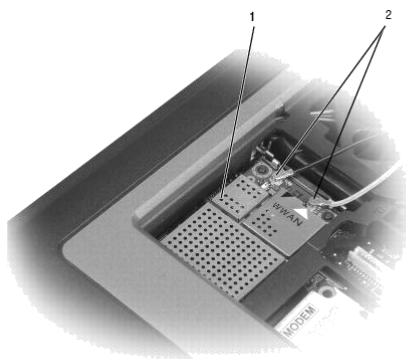
هېڅکله هم WLAN card د Mobile Broadband card په ځای کې مه داخلوي.

5. د نوي کارد د داخلولو لپاره:

a. کیبلونه د خپلو ځایونو څخه لري کړي تر څو د کارد د اخلو ممناعت ونه کړي.

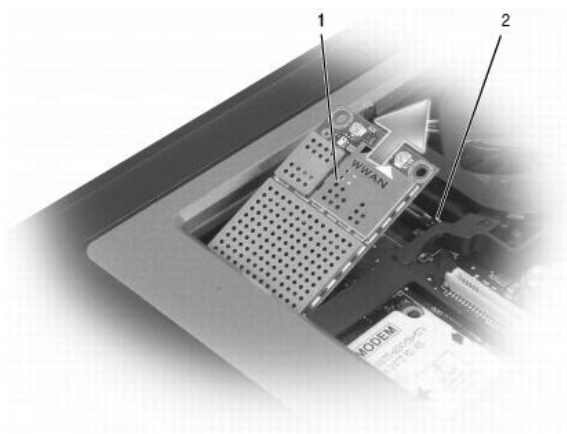
b. کارد په ۴۵ درجې زاوینې کې د کارد د کنیکتر ځای ته برابر کړي تر څو خپل ځای ته ورسېږي.

c. د کارد د اتن لینونه په صحیح توګه د کارد سره وصل کړي.

Mobile Broadband Card

Mobile Broadband Card د دې کارډ انستال کول هم د وان
کارډ په شان ته دي.

د سیستم بورډ تبدیلونه:

1. مخکې له دې چې د کمپیوټر په داخل کې کار وکړي نو لارښود تعقیب کړي.
2. فینل خلاص کړي.
3. سی دی روم یا دی وی دی روم خلاص کړي.
4. کیبورډ خلاص کړي.
5. سکرین خلاص کړي.
6. هغه اضافي کاردونه لکه وایرلیس، بلتوت او داسې نور هم خلاص کړي.
7. وړکی سیل (بطري) خلاصه کړي.
8. هغه درې پیچونه چې د P په توري لیبیل شوي دي او موس پیډ یې کلک کړی دی خلاص کړي.
9. کمپیوټر پر بل مخ واړوي.
10. هارد دیسک خلاص کړي.

11. هغه دوه پیچونه چې د هارددیسک یې کلک کړی دی
خلاص کړي.

12. د $M2.5 \times 8\text{-mm}$ هغه دوه پیچونه چې د هارددیسک
لاندې موقیعت لري خلاص کړي.

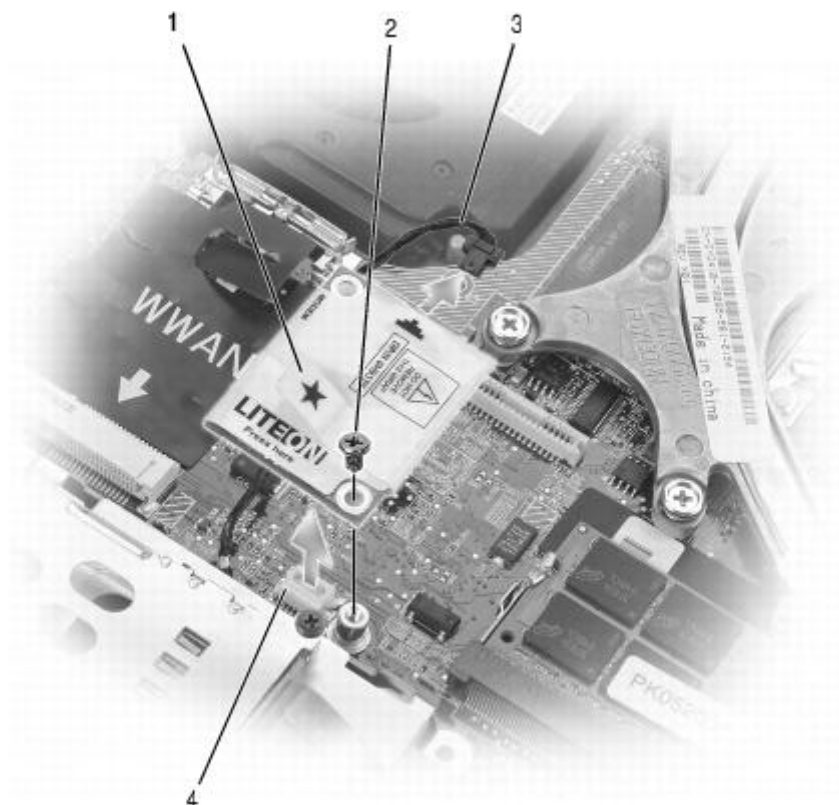
b. وروسته له دې چې موس پیل خلاص شوو نو مخکې
طرف ته یې پورته کړي.

14. د موس پیل لین د سیستم سره د ارتباطي ځای څخه وباسي.

مودیم Modem

1. هغه دوه پچونه خلاص کړي چې مودیم یې کلک کړی دی.
2. مودیم پورته طرف ته پورته کړي چې د سیستم سره یې ارتباط ختم شي.

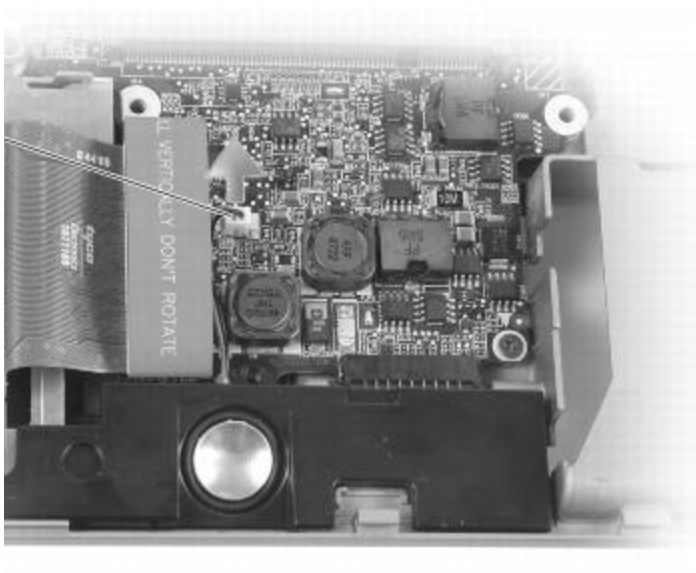
د سیستم څخه د مودیم ارتباط پیدا کوونکی لین مه وباسي. ➔

3. د مودیم لین د مودیم څخه وباسي.

د سپیکر خلاصونه:

1. د سیستم سره د سپیکر ارتباط پیدا کوونکی لین وباسي.

2. سپیکر پورته طرف ته جگ کړي.

1

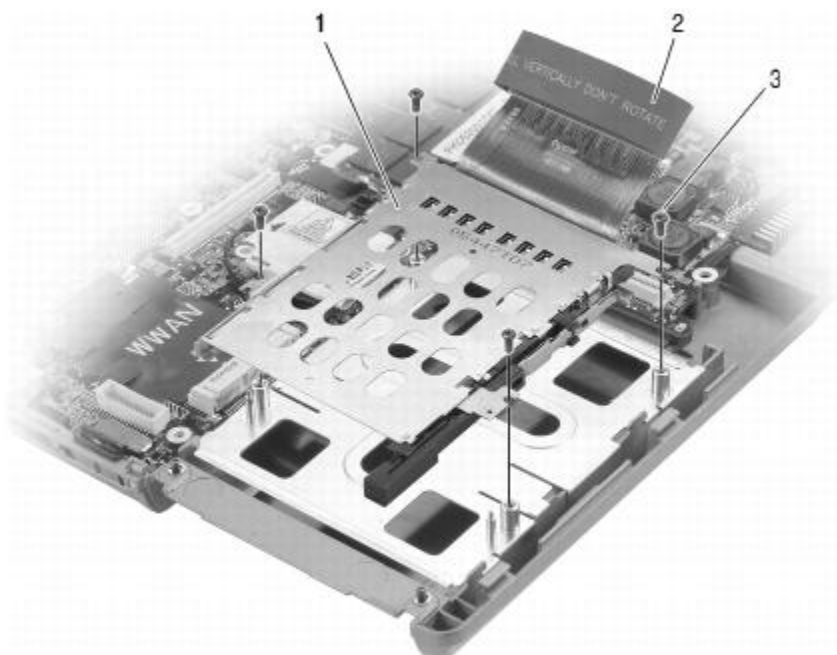
spea

3. سپیکر د احتیاط سره پورته کړي تر څو د خرابېدو څخه یې مخنیوی وشي.

PC Card Reader

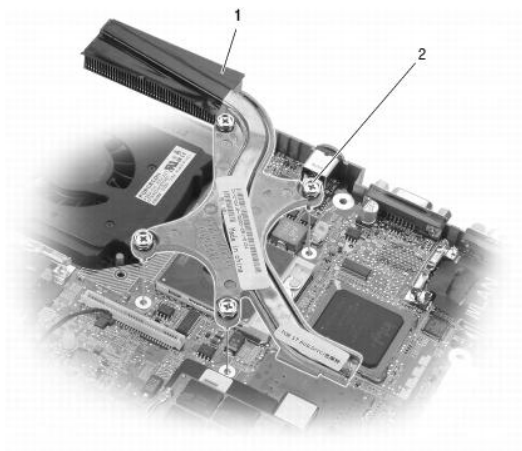
1. هغه څلور پیچونه چې د کارډ لوستونکي یې ټینګ کړی
دی خلاص کړي.

2. کارډ لوستونکی پورته طرف ته کش کړي.

د پروسیسر یخونکي اله:
هغه څلور پیچونه چې د ۱ نه تر ۴ پورې په نمبر باندې لیبل شوي
په ترتیب سره خلاص کړي.

1. د پروسیسر یخونکي اله د کمپیوتر څخه پورته
کړي.

د پروسیسر تبدیلول: Processor Module

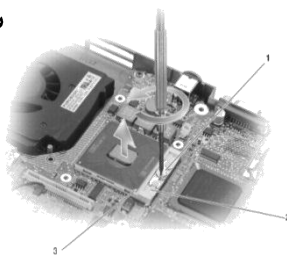
1. د دې لپاره چې د پروسیسر پیچ خلاص کړو نو

لومړی باید مونږ یو وړوکی دو رخ پیچکش ولرو او

ښې خواته ورو تاوو تر

پروسیسر د خپل

خځه بې ځایه شي.

هغه

څو

ځای

پروسیسر د پورته

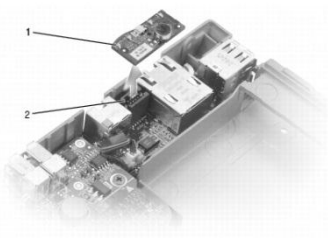
2. د

کولو لپاره هیڅکله هم د کومې الې په واسطه د هغې ستنې و

نه نیسي تر څو هغه کږي نه شي.

Microphone میکرفون:

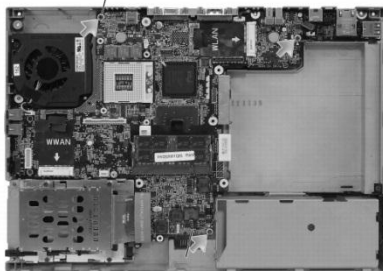
1. د شکل مطابق میکرفون د سیستم خځه خلاص کړي

System Board د سیستم د بورډ (مادر بورډ) تبدیلول:

Removing the System Board د سیستم بورډ خلاصول:

1. د پکي لین د بورډ څخه خلاص کړي.
2. د لین کارډ او همدارنگه د نورو لکه د مودیم، سپیکر او داسې نور کیبلونه خلاص کړي.
3. هغه درې $M2.5 \times 5\text{-mm}$ اندازه پیچونه چې مادر بورډ یې کلک کمپیوتر خلاصوو.
4. هغه څلور شپږ پیچونه د مخې نه چې په دوهم راتلونکي شکل کې یې گوري د شش رخ پیچکښ پواسطه خلاص کړي.

کړي د
له شانه

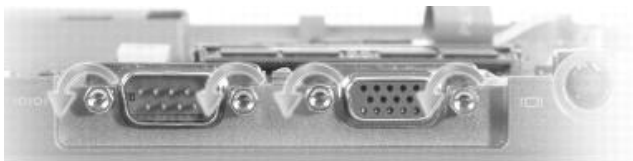
5-mm

اړخپزه

کمپیوتر د

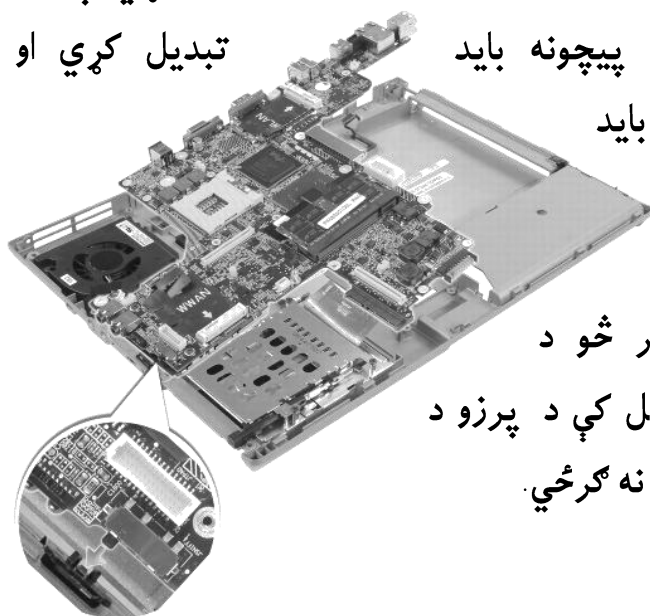
مخې نه چې په دوهم راتلونکي شکل کې یې گوري د شش رخ پیچکښ پواسطه خلاص کړي.

5. مین بورډ پورته جگ او کوز طرف ته کش او د پلاستیکی پوښ نه یې جدا کړي.

انځورونه د بورډ د ننویستلو طریقه ده

د نوي بورډ د داخلولو نه وروسته پورتنې عملیې باید د اخرې خوا نه پورته خواته په ډیر دقت او زیرتیا سره وکړي، په یاد ولري چې ټول پیچونه باید تبدیل کړي او

هیڅ کوم پیچ باید

د کمپیوتر په

داخل کې در نه

پاتې نه شي ترڅو د

کمپیوتر په داخل کې د پرزو د

خرابېدلو باعث و نه ګرځي.

د ترمیم برخه:

څنگه کولای شو چې خپل کمپیوتر ترمیم کړو؟

د کمپیوتر د ترمیم کولو لپاره هغه سامان الات Materials کوم چې ضروري وی په لاندې ډول دی:

۱. پیچکښونه یوه د سامان الاتو بکسه چې په هغې کې پیچکښونه، پلاس، کټپلاس، موشپلاس، زربین، مقناطیس او نور شامل وي.

۲. کهوه، لیم، برقي کهوه، د ګرمولو منبع....

۳. Hot Air Gun یعنې هیډګن....

۴. د پیچونو د ذخیره کولو لپاره یوه وړه پلاستيکي قوطۍ.

زربین لرونکی ګروپ...

او داسې نور د ضرورت وړ مواد چې په خپل ځای کې به ذکر شي.

د ګرافیک مشکل: Graphic Problem

د ګرافیک مشکلات عموماً په هغه کمپیوترونو کې پیدا کېږي چې د VGA Chip یې nVida وی د دې مشکل د حل کولو لپاره باید

مونږ د کمپیوتر عمومي بورد ته لاس رسي پېدا کړو د خلاصولو
لپاره

د رهنما د تعقيب کولو نه وروسته د کمپیوتر په داخل کې کار
وکړي.

1. پینل يا Hinge Cover وباسي.

2. هغه درې پیچونو د وړوکي چهاررخ پیچکښ پواسطه
خلاص کړي چې د کیبورډ له پاسه موجود دي.

3. کیبورډ د خپل ځاي څخه را اوچت کړی او هغه ډیر په وړو
ډول مخ پورته خواته تاو کړي ترڅو چې تاسو هغه ځاي و
وینې چې کیبورډ د بورد سره نښلوي.

4. د کیبورډ لین د سیستم د بورد نه وباسي.

5. هغه کېبل چې د سکرین څخه سیستم ته راغلی وباسي.

6. د ویرلیس د انتن کیبلونه وباسي.

7. په احتیاط سره کیبلونه باید وویستل شي.

8. سکرین بند کړي.

9. خپل کمپیوتر مو پر بل مخ واړوي، چې تاسو ته مخامخ شي.

10. د کمپیوتر د شا نه هغه دوه پیچونه چې اندازه یې $M2.5 \times 8\text{-mm}$ ده وباسي چې د D په توري باندې نومول شوي دي خلاص کړي.

11. د کمپیوتر د شانه هغه دوه پیچونه چې اندازه یې $M2.5 \times 8\text{-mm}$ ده خلاص کړي.

11. کمپیوتر پر بل مخ را واړوي او سکرین خلاص کړي.

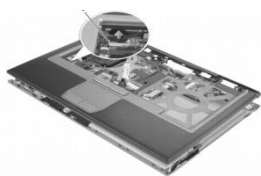
12. هارد دیسک خلاص کړي.

13. هغه دوه پیچونه چې د هارد دیسک یې کلک کړی دی خلاص کړي.

12. د $M2.5 \times 8\text{-mm}$ هغه دوه پیچونه چې د هارد دیسک لاندې موقیعت لري خلاص کړي.

13. ټول هغه پیچونه چې په تصویر کې ورته اشاره شوی ده بیرون کړی.

➔ په ډیر احتیاط سره ټول کمپیوتر د موس پیچ څخه جدا کړي
تر څو موس پیچ پورته جگ شي

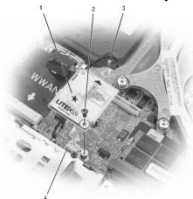
14. موس پیچ خلاص کړي.

په ډیر احتیاط سره د خپلو ګوتو په واسطه موس پیډ پورته طرف ته ورو ورو کش کړي.

وروسته له دې چې موس پیډ خلاص شوو نو مخکې طرف ته یې پورته کړي.

1. د موس پیډ لین د سیستم سره د ارتباط هغه دوه پڅونه خلاص کړي چې مودیم یې کلک کړی دی.

15. مودیم پورته طرف ته پورته کړي چې د سیستم سره یې ارتباط ختم شي.

د سیستم څخه د مودیم ارتباط پیدا کوونکی لین مه وباسي.

16. د مودیم لین د مودیم څخه وباسي.

17. د سیستم سره د سپیکر ارتباط پیدا کوونکی لین وباسي.

18. سپیکر پورته طرف ته جگ کړي.

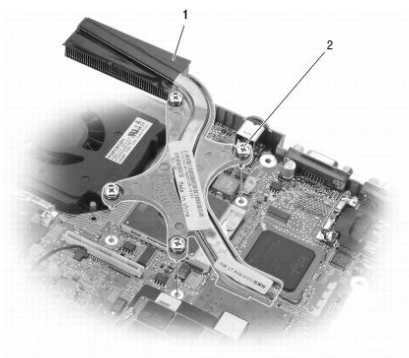
➔ 19. سپیکر د احتیاط سره پورته کړي
تر څو د خرابېدو څخه یې
مخنیوي وشي.

20. د سپیکر او مودیم خلاصول
ضروري نه دی خو د خرابېدو د
مخنیوي لپاره یې خلاص کړی.

د پروسیسر یخوونکي اله:

هغه څلور پیچونه چې د ۱ نه تر ۴ پورې په نمبر باندې لیبل شوي
په ترتیب سره خلاص کړي.

1. د پروسیسر یخوونکي اله د کمپیوتر څخه پورته
کړي.

د هغې نه وروسته

که چېرې ستاسې

کمپیوتر ویدیو

چیپ nVida وی نو هغه به هم ښکاره شي.

د ترمیم طرز العمل:

Hot Air Gun په استعمالولو، لږ څه شاتنه قند فیروزه هم باید وی.

1. پطروړل یا تینر رواخلي، او په ویدیو چیپ باندې یې واچوي که پطروړل وی نو یو دقیقه دوه دقیقې همداسې پریږدی او که تینر وی پرېښودلو ته یې ضرورت نشته.
2. د غاښونو د برس په استعمالولو سره ویدیو چیپ پاک کړئ.
3. هیڅن چالان کړئ.
4. د تودوخې اندازه یې د ضرورت په اندازه چې تقریباً 6 ته نږدې وي تودوخه ورکړي.
5. د تودوخې د ورکولو نه وروسته د یو څو دقیقو لپاره پریږدې.
6. سلیکان چې یو سپین رنگ شاتنه ماده ده په پروسیسر او ویدیو چیپ باندې واچوي او د هغې نه وروسته پرې د پروسیسر یخونکی اله بنده کړي.
7. خپل سیستم مو بېرته وتړئ.

8. ټول رهنما دښکته طرف نه پورته طرف ته تعقیب او پیچونه بند کړي

وروسته د بندولو نه خپل کمپیوتر چالان کړي و به وینې چې کمپیوتر مو جوړ شوی دی.

یادوونه:

د همپش لپاره باید هر پیچ په خپل مربوطه پیچکښ خلاص او په یو محفوظ ځای کې وساتل شی او د بېرته بندولو په وخت کې باید هره اندازه پیچ په خپل ځای کې بېرته وتړل شی او ټول کیبلونه او لینونه هم باید په صحیح ډول و تړل شي.

د کیبورډ ترمیم:

۱. ایا کله تاسو څخه په کیبورډ اوبه توی شوی دی؟
۲. د اوبو د داخلیدو څخه د مخنیوې لپاره باید څه اوکړو؟
۳. د حل لپاره باید څه اوکړو؟

دا هغه پوښتنې دی چې د لیپتاپ هر یو استعمالوونکي ته په ذهن کې پیدا کېږي.

1. د مخنیوې لپاره باید هغه پلاستيکي پوښ چې د هر قسم لیپتاپ د کیبورډونو لپاره خرڅیږي را ونیسو.

گټې:

1. کیبورډ ته د اوبو د داخلېدو څخه د امکان تر حده مخنیوی کوي.
2. هغه عاملین چې د یوې بټنې د کار د پرېښودلو لامل ګرځي لکه بوره، تېره وریجه او داسې نور د داخلېدو څخه مخنیوي کوي.
3. کیبورډ بټنو تر منځ خالیګاه پاکه، صفا او ښکلي وي.
4. د لیپتاپ ستایل ورسره جوړېږي.

2. که چیرې تاسې د کیبورډ څخه محافظتې پوښ نه درلوده او په کیبورډ کې درنه اوبه توی شی د دې مشکل د حل لپاره یوه اسانه او ساده لار داده چې:

1. سمدستي او په عاجل ډول سره باید د کمپیوتر څخه بطرې او نور هغه برقي الې چې د کمپیوتر سره وصل دی خلاص شي.
 2. کیبورډ باید هم خلاص شي.
 3. باید تاسې و وینې که چیرې دننه سیستم ته اوبه داخل شوی نه وي نو.
 4. کیبورډ بېرته وتړئ او کمپیوتر چالان کړي.
 5. که کمپیوتر چالان شو نو
1. کیبورډ چک کړی.
 2. که کیبورډ کار وکړو نو څه مشکل نشته.
 3. او که کیبورډ کار ونه کړ نو د کیبورډ د جوړېدلو چانس ۴۵ په ۱۰۰ کې شته دی.
 4. کیبورډ به د سیستم بورډ نه خلاص کړی.
 5. پر بل مخ یې واړوی.
 6. هغه پلاستیک چې د کیبورډ شاته موجود دی لری کړی.

7. هیډگن په داسې درجه کې چالان کړي چې ډیر گرم

نه وی او د کیبورد شاته ورو ورو تودوخه ورکړی.

8. د تودوخې ورکولو نه وروسته یې د لږې څه شیبې

لپاره پرېږدي.

9. کیبورد وتری.

10. که کیبورد بهنو کار وکړلو نو پوه شئ چې کیبورد

نور څه مشکل نه لری، او که کار یې ونه کړ نو کولای

شئ نوی کیبورد واخلي او خپل کمپیوتر ته مو

ولږوي.

6. او که کمپیوتر چالان نشو نو سمدلاسه د کمپیوتر نه بطري

وباسئ او کمپیوتر ټول سیستم بورډ خلاص کړي.

د سیستم بورډ خلاصول:

1. پینل یا Hinge Cover وباسي.
2. هغه درې پیچونو د وړو کي چهارخ پیچکش پواسطه خلاص کړي چې د کیبورډ له پاسه موجود دي.
3. کیبورډ د خپل ځای څخه را اوچت کړی او هغه ډیر په وړو ډول منځ پورته خواته تاو کړي ترڅو چې تاسو هغه ځای و ویني چې کیبورډ د بورډ سره نښلوي.
4. د کیبورډ لین د سیستم د بورډ نه وباسي.
12. هغه کېبل چې د سکرین څخه سیستم ته راغلی وباسي.
13. د ویرلیس د انټن کیبلونه وباسي.
14. په احتیاط سره کیبلونه باید و ویستل شي.
15. سکرین بند کړي.
16. خپل کمپیوتر مو پر بل منځ

واړوي، چې تاسو ته مخامخ شي.

17. د کمپیوتر د شا نه هغه دوه پیچونه چې اندازه یې $M2.5 \times 8\text{-mm}$ ده وباسي چې د D په توري باندې نومول شوي دي خلاص کړي.

18. د کمپیوتر د شانه هغه دوه پیچونه چې اندازه یې $M2.5 \times 8\text{-mm}$ ده خلاص کړي.

12. کمپیوتر پر بل مخ را واړوي او سکرین خلاص کړي.

14. هارد دیسک خلاص کړي.

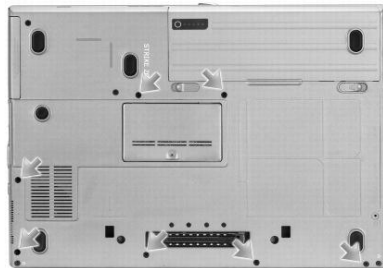
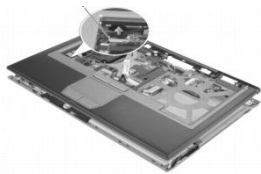
15. هغه دوه پیچونه چې د هارد دیسک یې کلک کړی دی خلاص کړي.

14. د $M2.5 \times 8\text{-mm}$ هغه دوه پیچونه چې د هارد دیسک لاندې موقیعت لري خلاص کړي.

15. ټول هغه پیچونه چې په تصویر کې ورته اشاره

شوی ده بیرون کړی.

➔ په ډیر احتیاط سره ټول کمپیوتر د موس پیډ څخه جدا کړي
تر څو موس پیډ پورته جگ شي

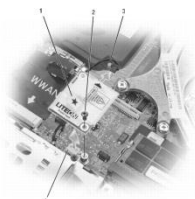
14. موس پیډ خلاص کړي.

په ډیر احتیاط سره د خپلو گوتو په واسطه موس پیډ پورته طرف
ته ورو ورو کش کړي.

وروسته له دې چې موس پیډ خلاص شوو نو مخکې طرف ته یې
پورته کړي.

1. د موس پیډ لین د سیستم سره د ارتباط هغه دوه پچونه
خلاص کړي چې موډیم یې کلک کړی دی.

21. مودیم پورته طرف ته پورته کړي چې د سیستم سره یې ارتباط ختم شي.

➔ د سیستم څخه د مودیم ارتباط پیدا کوونکی لین مه وباسي.

22. د مودیم لین د مودیم څخه وباسي.

23. د سیستم سره د سپیکر ارتباط پیدا کوونکی لین وباسي.

24. سپیکر پورته طرف ته جگ کړي.

➔ 25. سپیکر د احتیاط سره پورته کړي تر څو د خرابېدو څخه یې مخنیوي وشي.

26. هغه اضافي کاردونه لکه وایرلیس، بلتوت او داسې نور هم خلاص کړي.

27. وړکی سیل (بطري) خلاصه کړي.

28. هغه درې پیچونه چې د P په توري لیبل شوي دي او موس پیډ یې کلک کړی دی خلاص کړي.

29. کمپیوتر پر بل مخ واړوي.

30. هارد دیسک خلاص کړي.

31. هغه دوه پیچونه چې د هارد دیسک یې کلک کړی دی خلاص کړي.

16. د 8-mm x 2.5 M هغه دوه پیچونه چې د هارد دیسک لاندې موقیعت لري خلاص کړي.

➔ په ډیر احتیاط سره ټول کمپیوتر د موس پیډ څخه جدا کړي
تر څو موس پیډ پورته جگ شي

موس پیډ خلاص کړي.

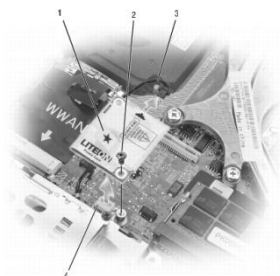
په ډیر احتیاط سره د خپلو ګوتو په واسطه موس
پیډ پورته طرف ته ورو ورو کش کړي.

a. وروسته له دې چې موس پیډ خلاص شوو نو مخکې
طرف ته یې پورته کړي.

26. د موس پیډ لین د سیستم سره د ارتباطي ځای څخه
وباسي.

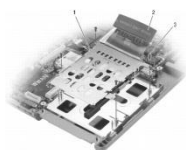
1. هغه دوه پیچونه خلاص کړي چې مودیم یې کلک کړی دی.
2. مودیم پورته طرف ته پورته کړي چې د سیستم سره یې ارتباط ختم شي.

Reader

PC Card

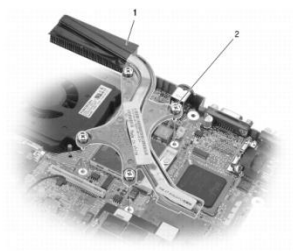
3. هغه څلور پیچونه چې د کارد لوستونکي یې ټینګ کړی دی خلاص کړي.
4. کارد لوستونکي پورته طرف ته کش کړي.

د پروسیسر یخونکي اله:

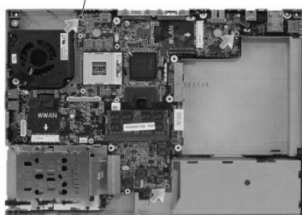
هغه څلور پیچونه چې د ۱ نه تر ۴ پورې په نمبر باندې لیبل شوي
په ترتیب سره خلاص کړي.

2. د پروسیسر یخونکي اله د کمپیوتر څخه پورته
کړي.

Removing the System Board د سیستم بورډ خلاصول:

6. د پکي لین د بورډ څخه خلاص کړي.
7. د لین کارډ او همدارنگه د نورو لکه د مودیم، سپیکر او داسې نور کیبلونه خلاص کړي.
8. هغه درې $M2.5 \times 5\text{-mm}$ اندازه پیچونه چې مادر بورډ
کړي د کمپیوتر
خلاصوو.
9. هغه څلور
اړخیزه
کمپیوتر د مخې نه چې په دوهم راتلونکې شکل کې یې
گوري د شش رخ پیچکښ پواسطه خلاص کړي.
10. مین بورډ پورته جگ او کوز طرف ته کش او د پلاستیکې
پوښ نه یې جدا کړي.

11. پترول راوخلئ.
12. د سیستم بورد خخه ټول پلاستیکې تور پوښونه لری کړي.
13. سیستم بورد ومینځي.
14. د بورس په مرسته په ورو ورو ټولو سیستم بورډ پاک کړی.
15. هیډگن چالان کړی.
16. د گرمولو اندازه د 6 درجو په اندازه برابره کړي.
17. ټول سیستم بورډ په صحیح توګه گرم کړی خو باید پام مو وي
18. چې پروسیسر مو خلاص کړی وي.
19. ویدیو چیپ باید ښه گرم کړي.
20. کمپیوتر بېرته وتړئ.
21. کمپیوتر چالان کړي.
22. د کمپیوتر د چالانولو لپاره چارجر په بورډ کې ننباسي.
23. کیبورډ په خپل کنیکتر کې چوښ کړي.

24. پروسیسر، ریم هم بسته کړي.

25. پاور بټن ته فشار ورکړي.

26. کمپیوتر به مو چالان شي.

انځورونه د بورډ د ننویستلو طریقه ده

د بورډ د داخلولو نه وروسته پورتنې عملیې باید د اخرې خوا نه

پورته خواته په ډیر دقت او زیرتیا سره وکړي، په یاد ولري چې

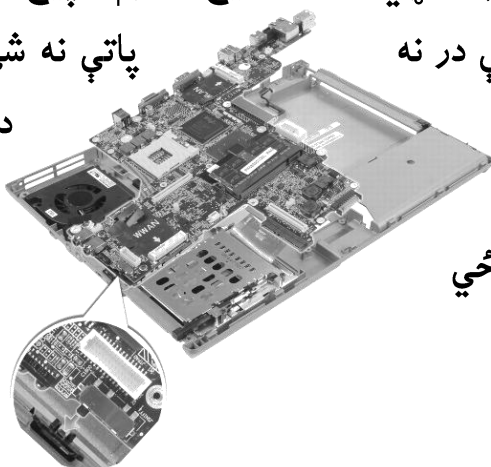
ټول پیچونه باید تبدیل کړي او هیڅ کوم پیچ باید

د کمپیوتر په داخل کې در نه پاتې نه شي تر

خو د کمپیوتر په

کې د پرزو د

خرابیدلو باعث و نه ګرځي

[illegible]

[illegible]

ماخذونه

1. IT Concepts.
2. www.dell.com
3. www.baycongroup.com
4. امین عبدالقدیر کمپیوٹر روزانہ استعمال ناچاپ اثر

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library